

Қазақстан 2050

I ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ФАРАБИ ОҚУЛАРЫ

Алматы, Қазақстан, 2-12 сәуір 2014 жыл

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты студенттер мен жас ғалымдардың
халықаралық ғылыми конференция

МАТЕРИАЛДАРЫ

8-11 сәуір 2014 жыл

II ТОМ

I МЕЖДУНАРОДНЫЕ ФАРАБИЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ

Алматы, Казахстан, 2-12 апреля 2014 года

МАТЕРИАЛЫ

международной конференции студентов
и молодых ученых

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 8-11 апреля 2014 года

ТОМ II

I INTERNATIONAL FARABI READINGS

Almaty, Kazakhstan, 2-12 april 2014

MATERIALS

of International Conference of Students
and Young Scientists

«FARABI ALEMI»

Almaty, Kazakhstan, 8-11 april 2014

ТОМ II

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЗАҢ ФАКУЛЬТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ
ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

I ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ФАРАБИ ОҚУЛАРЫ
Алматы, Қазақстан, 2-12 сәуір 2014 жыл

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»
атты студенттер мен жас ғалымдардың халықаралық ғылыми конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ
8-11 сәуір 2014 жыл

II ТОМ

I МЕЖДУНАРОДНЫЕ ФАРАБИЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ
Алматы, Казахстан, 2-12 апреля 2014 года

МАТЕРИАЛЫ
международной конференции студентов и молодых ученых
«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»
Алматы, Казахстан, 8-11 апреля 2014 года

ТОМ II

I INTERNATIONAL FARABI READINGS
Almaty, Kazakhstan, 2-12 april 2014

MATERIALS
of International Conference of Students and Young Scientists
«FARABI ALEMİ»
Almaty, Kazakhstan, 8-11 april 2014

ТОМ II

Алматы
«Қазақ университеті»
2014

Редакциялық алқа мүшелері:

заң ғылымдарының докторы, профессор **Д.Л. Байделинов**
PhD докторы, доцент **Е.Т. Нұрмағанбет**
заң ғылымдарының магистрі, оқытушы **А.Т. Салыхбаева**

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ» атты студенттер мен жас ғалымдардың халықаралық ғылыми конференция материалдары. Алматы, Қазақстан, 8-11 сәуір 2014 жыл. – 3 томдық. – II том. – Алматы: Қазақ университеті, 2014. – 411 б.

ISBN 978-601-04-0458-8

Ғылыми басылымда студенттер мен жас ғалымдарға арналған халықаралық ғылыми конференция материалдары енгізілген.
Жинақ ғылыми қызметкерлерге, оқытушыларға, студенттерге, магистранттар мен докторанттарға арналады.

ISBN 978-601-04-0458-8

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2014

СЕКЦИЯ «АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ УГОЛОВНОГО ПРАВА,
УГОЛОВНО-ИСПОЛНИТЕЛЬНОГО ПРАВА И КРИМИНОЛОГИИ»

Заиров Ф. А.	ПРОБЛЕМЫ БОРЬБЫ С КОРРУПЦИЕЙ В ОРГАНАХ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ВЛАСТИ И ПУТИ ЕЕ УСТРАНЕНИЯ.....	4
Абдубаев Р.А., Турекулов А.Б.	ИСТОРИКО-ЮРИДИЧЕСКОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ БОРЬБЫ С ИЗГОТОВЛЕНИЕМ ИЛИ СБЫТОМ ПОДДЕЛЬНЫХ ДЕНЕЖНЫХ ЗНАКОВ.....	5
Сейфулин А.А., Турекулов А.Б.	КОРУПЦИЯ КАК ГЛОБАЛЬНАЯ ПРОБЛЕМА СОВРЕМЕННОСТИ.....	5
Тажигаев Б.Н.	ДЕНСАУЛЫК САҚТАУ МЕКЕМЕЛЕРІНДЕ ЕМДЕЛУШІГЕ САПАСЫЗ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ МЕН ЖЕМҚОРЛЫҚТЫҢ ОРЫН АЛУ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	6
Муратова А. Акболатова М.Е.	ҚОҒАМДЫҚ ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚАРСЫ ҚЫЛМЫСТАРДЫҢ ЖАЛПЫ СИПАТТАМАСЫ.....	9
Қоспаев Ә.С., Атаханова Г.М.	ТЕРРОРИЗМ: ҚЫЛМЫСТЫҚ ЖӘНЕ КРИМИНОЛОГИЯЛЫҚ АСПЕКТІСІ.....	11
Қуанышбаева Г.Б., Мухамадиева Г.Н.	ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚПЕН КҮРЕСУ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	13
Аблет А.Ж., Атаханова Г.М.	ҚЫЛМЫСТЫҚ ЖАУАПТЫЛЫҚТАН БОСАТУДЫҢ ЖАЛПЫ СИПАТТАМАСЫ.....	18
Бекназарова Б.	МЕТОДЫ ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ КОРРУПЦИИ.....	20
Әбдімарова Ж., Атаханова Г.М.	ҚЫЛМЫСТЫҚ ЖАУАПТЫЛЫҚТАН БОСАТУ МӘСЕЛЕСІ.....	21
Абзал Е., Бижанова А.Р.	СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚПЕН КҮРЕС БАРШАНЫҢ МІНДЕТІ.....	24
Айтқұлова М.Ж., Мухамадиева Г.Н.	КӨМЕЛЕТКЕ ЖАСЫ ТОЛМАҒАНДАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ БЛІКТІЛІГІ – ҚҰҚЫҚ БҮЗУШЫЛЫҚТЫҢ АЛДЫН АЛУ ҚҰРАЛЫ.....	26
Ақбасова М.К., Атаханова Г.М.	ТЕРРОРИЗМ: ҚЫЛМЫСТЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ СИПАТТАМАСЫ.....	28
Аманбаев Ш. Н., Избасова А.Б.	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ ТЕОРИЯСЫНДА ЗАҢДЫ ТҮЛГАНЫҢ ОРНЫ.....	30
Гард Л., Баяндин М.О.	СМЕРТНАЯ КАЗНЬ В ПРОЕКТЕ НОВОГО УК РК.....	32
Жарылқасынова М.Ж., Баяндин М.О.	ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ МЕДИЦИНСКИМ И КИБЕРПРЕСТУПЛЕНИЯМ.....	34
Жосабай А., Базилова А.А.	СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ КҮРЕС – БАСТЫ МІНДЕТ.....	35
Исмаилова Л.А., Дузбаева С.Б.	ПРЕСТУПЛЕНИЯ ЭКСТРЕМИСТСКОЙ НАПРАВЛЕННОСТИ.....	36
Сағынбаев Т., Базилова А.А.	КӨЛК ҚЫЛМЫСТАРЫ ТҮСІНГІ.....	38
Жаменке Р., Базилова А.А.	КӨЛК ҚЫЛМЫСТАРЫНА ЖАЛПЫ СИПАТТАМА.....	39
Қлырбаева М., Мухамадиева Г.Н.	ҚР ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ ЗАҢНАМАСЫН ЖЕТІЛДІРУ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	41
Ақбасова М., Базилова А.А.	ЖЕКЕ АДАМҒА ҚАРСЫ ЖАСАЛҒАН ҚЫЛМЫС.....	45
Утепбекова Н.К., Жугралина Б.М.	МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВОВЫЕ СТАНДАРТЫ В СФЕРЕ МЕДИЦИНСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЖЕНЩИН-ЗАКЛЮЧЕННЫХ В УГОЛОВНО-ИСПОЛНИТЕЛЬНОЙ СИСТЕМЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	46

Нұрболат Н., Базилова А.А. ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚОЛ СҮГАТЫН ҚЫЛЫСТАР ЖӘНЕ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ҚАУІПСІЗДІКТІҢ МАКСАТТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ.....	49
Рахметова А., Маликова Ш.Б. ҚАЗІРГІ ҚЫЛЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚТЫҢ ДАМУЫНА АҒАРТУШЫЛЫҚ - ТІЗГІЛІК МЕКТЕПТІҢ ҚОСҚАН ҮЛЕСІ.....	50
Жанысоева Ж.Т., Джетибаев Н.С. КӨМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАҢДАРДЫҢ ЗОРЛЫҚ ҚЫЛЫСТЫЛЫҒЫМЕН КҮРЕСУДІҢ ЕРЕКШЕЛІГІ.....	52
Даулетбир М.К. Джетибаев Н.С. РОЛЬ ЖЕРТВЫ В МЕХАНИЗМЕ СОВЕРШЕНИЯ ПРЕСТУПЛЕНИЯ.....	54
Ибраева Н., Дузбаева С.Б. ОСОБЕННОСТИ СОВЕРШЕНИЯ ПРЕСТУПЛЕНИЙ НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИМИ.....	56
Нұрмағанбетов Д.М., Нұрмағанбет Е.Т. КӘСПКЕРЛІККЕ ҚАРСЫ ЖАСАЛҒАН ҚЫЛЫСТАРДЫҢ ТАРИХИ-ҚҰҚЫҚТЫҚ СИПАТТАМАСЫ.....	58
Асмағ С., Нұрмағанбет Е.Т. АДАМДЫ САУДАҒА САЛУ ҰҒЫМЫНЫҢ АНЫҚТАМАСЫ.....	61
Халай С., Базилова А.А. ТЕМІР ЖОЛ, ӘУЕ ҚОЗҒАЛЫСЫ МЕН ОЛАРДЫ ПАЙДАЛАҢУ ҚАУІПСІЗДІГІМЕН БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЛЫСТАР.....	64
Темирбаева Ш.Н., Атаханова Г.М. ҚЫЛЫСТЫҚ ЖАУАПТЫЛЫҚТАҢ БОСАТУДЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ МӘСЕЛЕСІ.....	66
Темирова А. ПРОЕКТ УГОЛОВНОГО КОДЕКСА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН. УГОЛОВНЫЙ ПРОСТУПОК КАК НОВЫЙ ВИД ПРАВОНАРУШЕНИЯ.....	67
Темирбаева Ш., Базилова А.А. ТЕРРОРИЗМ – ҰЛЫ ТӨҢКЕРІС ДӘУІРІ.....	69
Какимжанова Н.Т. НОРМАЛАР БӘСЕКЕЛЕСТІГІ ҰҒЫМЫ ЖӘНЕ ҚЫЛЫСТЫ САРАЛАУ.....	71
Какимжанова Н.Т. ҚЫЛЫСҚЕРЛІКТІ ӘЛЕУМЕТТІК ҚҰБЫЛЫС РЕТІНДЕ ҚАРАУ.....	71

**СЕКЦИЯ «АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СУДЕБНОЙ
ВЛАСТИ И УГОЛОВНОГО ПРОЦЕССА»**

Асмағ С., Нұрмағанбет Е. ЖЕКЕЛЕГЕН ТЕРГЕУ ӘРЕКЕТТЕРІН ЖҮРГІЗУ КЕЗІНДЕ ТЕРГЕУШІНІҢ ЖЕДЕЛ-ІЗДЕСТІРУ ҚЫЗМЕТІМЕН, МАМАНДАРМЕН БІРЛЕСІП ЖҰМЫС ІСТЕУІ.....	72
Джаугаштина А. К., Арын А. А. ЖЕДЕЛ-ІЗДЕСТІРУ ӘРЕКЕТТЕРІН ЖҮРГІЗУ БАРЫСЫНДА АДАМНЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН БОСТАНДЫҚТАРЫН САҚТАУ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	75
Керімбеков Ж. К., Арын А.А. ЛАУАЗЫМДЫ ТҮЛГАЛАРДЫҢ ТАПСЫРМАЛАРЫ БОЙЫНША ЖЕДЕЛ-ІЗДЕСТІРУ ӘРЕКЕТТЕРІН ЖҮРГІЗУ НЕГІЗДЕРІ.....	76
Чажабасева А.Б., Мухамадиева Г.Н. ЖАСӨСПІРІМДЕРМЕН ЖАСАЛҒАН ҚЫЛЫСТАРДЫҢ ТЕРГЕУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	78
Қаратас Д., Избасова А.Б. АТҚАРУШЫЛЫҚ ІС ЖҮРГІЗУДІҢ ЗАҢДЫЛЫҒЫНДАҒЫ ПРОКУРОРЛЫҚ ҚАДАҒАЛАУ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	79
Нурманқызы Д., Байядина М.О. АДВОКАТТАРДЫҢ МЕМЛЕКЕТ КЕПІЛДІК БЕРГЕН ЗАҢ КӨМЕГІН КӨРСЕТУ ТӘРТІБІ.....	81
Аманжолова А., Байядина М.О. АЗАПТАУ.....	82
Амитов Ж., Байядина М.О. ҚР ПРОКУРАТУРАСЫНЫҢ ӨКІЛЕТТІГІ.....	83
Ажигулова М., Байядина М.О. ПРОБЛЕМЫ ПЛАНИРОВАНИЯ В ОРГАНИЗАЦИИ РАБОТЫ ОРГАНОВ ПРОКУРАТУРЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	84
Айтжанбетова А.Н., Бижанова А.Р. ҚЫСҚЫ ВНЕУТРЕННЕГО УБЕЖДЕНИЯ ПРИ ОЦЕНКЕ ДОКАЗАТЕЛЬСТВ.....	86

Аиткулова М.Ж., Мухамадиева Г.Н. ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚҰҚЫҚ ЖӘНЕ ҚР ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУІНДЕГІ ҚҰӘЛІК ИММУНИТЕТ	88
Алмат С., Базилова А.А. ЖАЛПЫ ЮРИСДИКЦИЯЛЫҚ СОТТАР	91
Амангельды А., Байядина М.О. НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ПРОКУРОРСКОГО НАДЗОРА В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН	93
Амитов Ж., Байядина М.О. ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА БИЗНЕСТЕГІ ҚР ПРОКУРАТУРАСЫНЫҢ ҰҚПАЛЫ	94
Бекметова З., Байядина М.О. ПРАВООХРАНИТЕЛЬНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ТАМОЖЕННЫХ ОРГАНОВ	95
Брусенский И., Байядина М.О. НОВЕЛЛЫ УПК РК С УЧАСТИЕМ АДВОКАТА – ЗАЩИТНИКА В УГОЛОВНОМ ПРОЦЕССЕ	96
Жақсылық Ш., Байядина М.О. АДВОКАТТАРДЫҢ СОТ ТЕРГЕУІНЕ ҚАТЫСУЫ	98
Жамашев Е. Ж., Избасова А.Б. АЙЫП ТАҒУДЫҢ БІР ТҮРІ РЕТІНДЕ ЖЕКЕ АЙЫПТАУДЫҢ ҚЫЛМЫСТЫҚ МАТЕРИАЛДЫҚ ЖӘНЕ ҚЫЛМЫСТЫҚ-ПРОЦЕССУАЛДЫҚ АСПЕКТ БОЙЫНША ТҮСІНІГІ	100
Жанаманов Е., Нұрмағанбет Е.Т. ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУШІЛІК ДӘЛЕЛДЕУДІҢ МАҚСАТЫНЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	104
Жанаманов Е., Мухамадиева Г.Н. ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУДЕ БІЛКІТІ ЗАҢ КӨМЕГІН АЛУ ҚҰҚЫҒЫНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ	107
Жүмаділлаев Д.Қ., Байядина М.О. КІНӘНІ МОЙЫНДАУ ТУРАЛЫ МӘМЛЕ	108
Иманқұлова А., Байядина М.О. ПРОКУРОРЛЫҚ ҚАДАҒАЛАУДЫҢ ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУ КЕЗІНДЕ КҮШЕЮІ	109
Иманқұлова А., Мухамадиева Г.Н. СОТ БАҚЫЛАУЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ҚҰҚЫҚТЫҚ ЖАҒДАЙЫ	110
Кенжебек С., Байядина М.О. ЗАЛОГ	111
Рахметова Н.Ж., Арын А.А. ҚАЗАҚСТАҢДА МАМАҢДАНДЫРЫЛҒАН ПРОКУРАТУРАЛАРДЫ ҚҰРУ ҮРДІСІ	111
Малдыбаева Г., Мухамадиева Г.Н. ЖЕКЕ ЖӘНЕ ЗАТТАЙ ДӘЛЕЛДЕМЕЛЕРДІҢ ҚЫЛМЫСТЫҚ СОТ ІСІН ЖҮРГІЗУДЕГІ МАҢЫЗДЫ СИПАТЫ	114
Махметов Р., Байядина М.О. ТАМОЖЕННЫЕ ОРГАНЫ КАК ЭЛЕМЕНТ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ВЛАСТИ	116
Меңлібеков А., Мухамадиева Г.Н. ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУДЕГІ ЖАРИЯЛЫЛЫҚТЫҢ ШЕКТЕРІ	118
Меңлібеков А., Байядина М.О. ОБВИНИТЕЛЬНЫЙ АКТ – ДОКУМЕНТ УКАЗАННЫЙ В ПРОЕКТЕ НОВОГО УПК	119
Молдагулова М., Мухамадиева Г.Н. АДВОКАТУРАНЫҢ ҚАЗІРГІ ТАҢДАҒЫ ЖАЙ-КҮЙІ	120
Нуртай У.М., Байядина М.О. СЛЕДСТВЕННЫЙ СУДЬЯ В ПРОЕКТЕ НОВОГО УПК РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН	121
Нурниязова А., Байядина М.О. ҚЫЛМЫС ЖАСАДЫ ДЕП СЕЗІК КЕЛТІРІЛГЕН АДАМДЫ ҰСТАУ КЕЗІНДЕГІ АДВОКАТТЫҢ ҚАТЫСУЫ	122
Рахметова Н., Байядина М.О. КӨМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАНДЫ ҚАРАУЫНА БЕРУ РЕТІНДЕГІ БҮЛТАРТПАУ ШАРАСЫНА АДВОКАТТЫҢ ҚАТЫСУЫ	123
Рахметова Ә., Мухамадиева Г.Н. АЗАМАТТАРДЫҢ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ ҚҰҚЫҒЫН ҚОРҒАУДАҒЫ АДВОКАТТЫҢ АЛАТЫН ОРНЫ	124
Совет Ж., Байядина М.О. ИНСТИТУТ УСКОРЕННОГО ПРОИЗВОДСТВА ПО ПРЕСТУПЛЕНИЯМ	125
Махатова А.Б., Байядина М.О. ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ ПРОКУРОРСКОГО НАДЗОРА ЗА ЗАКОННОСТЬЮ ПРАВОВЫХ АКТОВ	126
Тағыбергенев Е., Байядина М.О. КЕҢІЛ	126

В заключение если данная статья действует, то всех не законно послушных медиков, работников и хакеров можно будет наказать. Наше предложение открыть отдел по киберпреступности. И собрать самых молодых и умелых сотрудников.

Новая редакция Уголовного кодекса Республики Казахстан
Интернет

Жосабай А.

Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университетінің Заң факультетінің 2 курс студенті
Ғылыми жетекші Базилова А.А.

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ КҮРЕС-БАСТЫ МІНДЕТ

1998 жылдың 2 шілдесінде Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Заңы қабылданып, онда сыбайлас жемқорлықпен күресу әрбір мемлекеттік органдар басшыларының, ел азаматтарының міндеті екендігі атап көрсетілді. Аталмыш заң азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын қорғауға, сыбайлас жемқорлық көріністерінен туындайтын қауіп-қатерден еліміздің ұлттық қауіпсіздігін қамтамсыз етуге, жемқорлыққа қатысты құқық бұзушылықтың алдын алуға бағытталған. Қоғамымыздың барлық саласына дендеп еніп бара жатқан жемқорлықтың жолына батыл тосқауыл қойып, олардың зардаптарын жою және мүдделілерді жауапқа тарту бүгінгі күннің ең басты міндеттерінің бірі [1].

Сыбайлас-жемқорлықпен байланысты қылмыс субъектілері, ҚР Жоғарғы соттың 2001 жылғы 13 желтоқсандағы «Соттардың сыбайлас-жемқорлықпен байланысты қылмыстар туралы қылмыстық істерді қарау практикасы туралы» №18 нормативтік Қаулысына сай, мемлекеттік органдардың, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, әскери күштердің және басқа әскери құрамдардың және республика әскерлерінің лауазымды адамдары, сондай-ақ жауапты мемлекеттік лауазымда отырған адамдар болып табылады. ҚР ҚК 307 бабына берілген қосымшаға сәйкес, лауазымды адамдар болып тұрақты, уақытша немесе арнайы құзыреттікпен билік өкілдігінің міндетін атқарушы немесе мемлекеттік органдарда, жергілікті өзін-өзі басқару органдарында, әскери күштерде және басқа әскери құрамдарда және республика әскерлерінде ұйымдастыру-билік жүргізу немесе әкімшілік-шаруашылық міндеттер атқарып отырған адамдар есептеледі. Жауапты мемлекеттік лауазымға ие адамдар болып ҚР Конституциясы, конституциялық және ҚР басқа заңдарымен мемлекет міндетін және мемлекеттік органдар құзыретін тікелей орындау үшін белгіленген адамдар есептеледі, сондай-ақ мемлекеттік қызмет туралы заңнамаға сәйкес мемлекеттік қызметшілердің саяси лауазымдарына ие адамдар. ҚР мемлекеттік қызмет туралы заңнамаға сәйкес мемлекеттік міндеттерді орындауға өкілденген адамдарға лауазымды тұлғалар, Парламент және мәслихат депутаттары, соттар және барлық мемлекеттік қызметшілер жатады. Мемлекеттік міндеттерді орындауға өкілетті адамдарға теңестіріледі:

- жергілікті өзін-өзі басқару органдарына сайланған адамдар;
- заң белгілеген тәртіппен ҚР Президентігіне, ҚР Парламенті депутаттығына, сондай-ақ жергілікті өзін-өзі басқару сайлау органдары мүшелігіне үміткерлер ретінде тіркелген азаматтар;
- еңбекқабылары ҚР мемлекеттік бюджет қаражатынан төленетін жергілікті өзін-өзі басқару органдарында тұрақты немесе уақытша жұмыс істейтін қызметшілер;
- мемлекеттік ұйымдарда және жарғы капиталында мемлекет үлесі отыз бес пайыздан кем емес мемлекеттік ұйымдарда басқару міндеттерін орындайтын адамдар [2].

Заң сыбайлас жемқорлықтың әлеуметтік теріс құбылыс ретіндегі ұғымы мен мазмұнын айқындап, оған қарсы заңнаманың тұтастай бір жүйесін қалыптастыруға мүмкіндік берді. Сонымен бірге, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы жаңа заң әзірлеу қажеттігі қазірдің өзінде туындап отыр. Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті – Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың биылғы жылғы 27 қаңтардағы халыққа Жолдауында алға қойылған міндеттерді іске асыруға бағытталуға тиіс. Жаңа заң сыбайлас жемқорлыққа қарсы ұлттық заңнаманың негізіне айналады [3].

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі заңнаманы қолдану тиімділігін арттыру, мемлекеттік қызметте тәртіп пен реттілікті нығайту, қызметкерлердің жеке жауапкершілігін, тәртібін арттыру мақсатында мекеменің аппараттық құқықтық оқу жоспарына сәйкес ҚР мемлекеттік қызметшілерінің Ар-намыс кодексі басқарма қызметкерлеріне кенінен түсіндіру жұмыстары мен ақпараттық оқу сабақтары тұрақты жүргізіліп отыру.

Халық өздерінің құқықтарын, өздеріне қарсы қандай да бір құқыққа қайшы іс-әрекет жасалған жағдайда қандай іс-қимыл қолдану керектігінің нақты жолдарын толық білулері қажет.